

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Beowulfes Beorh eller Bjovulfs-Drapen, det Old-Angelske Heltedigt paa Grund-Sproget

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Beowulfes Beorh eller Bjovulfs-Drapen, det Old-Angelske Heltedigt paa Grund-Sproget", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 112. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1861_1290-txt-shoot-idm13465.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

III.

(229-375.)

At Trolden *Grændel* pludselig gjorde et Natte-Besøg i *Hrodgars* Borgestue, hvor han fandt alle Kæmperne trygge, rusendes og snorksovende, saa han havde nemt ved at sluge hele *Femten* og at slæbe Ligene af andre *Femten* hjem med sig; og at disse Spøgerier blev hardtad Troldens Hvernats-Skik, saa at Kong *Hrodgar* omsider maatte rømme Borgen og lade den staae øde om *Natten* i samfulde *tolv* Aar, og at endelig Kongen, skiøndt længe forgæves, søgde Raad for Uraad baade hos Guder og Mennesker, dette er aabenbar Indholdet, saa at, naar man ikke vil gjøre en Flue til en Elefant, støder man ikke her paa store Vanskeligheder.

Den første lille Vanskelighed findes imidlertid ved v. 275-85:

þá wæs eáð-fynde,
þe him elles hwær
ge-rúmlícor ræste
.....
bed æfter búrum,
þá him ge-beácnod wæs,
ge-sægd sóðlíce,
sweotolan tákne,
heal-þegnes hete,
(heóld hyne syððan
fyr and fæstor)
se þæm feónde ætwand.

Min rimede Omskrivning heraf i *Bjovulfs-Draperen* lød saaledes:

Kongen paa sin egen Borg
Saae sit Liv ivove,
Maatte rømme den med Sorg,
For i Ro at sove;
Vel en Kæmpe, bold i Hu,
Sled sig fra den Stærke,
Men var dog, til Alles Gru,
Brændt med Troldemærke,
Gløded hvor han gik og stod
Fandt ei for sin Brynde Bod,
Da blev Hrodgar bange.

¹¹³Desuagtet meende *Thorpe*, der maatte være et stort Hul mellem v. 277 og 278 og gav en Oversættelse af det Hele, som han neppe selv fandt Mening i. *Bouterwek* har imidlertid ganske rigtig oplyst, at Hullet kun passer omtrent til et Ord, som betyder "at rede" (to make ready), saa Meningen bliver, at det Sted var nemt at finde, hvor Kongen heller maatte ønske sin Seng redt end i Borgen. Ventelig skulde man da v. 276 læse "þæt" for "þe", og stoppe Hullet med "be-reded wære".

V. 282-85 oversætter *Thorpe*: the hall-thane's hate, held himself afterwards farther and faster, he who from the fiend escaped, og *Grein* har gjort det endnu galere, ved, efter *Ettmüllers* ulykkelige Gætning (helpegnes), at oversætte: des *Höllenknechtes* Hass, istedenfor "Hirdmandens Hede", thi Meningen maa aabenbar være den, at der vel var *Een*, der rev sig løs fra Trolden, men fortæredes, til Alles Gru, af en uslukkelig Ild. Kun da, fordi *Thorpe* nu engang slet ikke vil tillade, at "hete" maa her være det samme Ord som "hæte" og "heat", kun derfor maa "fyr" heller ikke være "Ild", som det altid er, og derfor skal Talen være meningsløs.

Den eneste lille Vanskelighed, som bliver tilbage, er da Ordet "fæstor" v. 284, som maa være en Skrivfeil, da Ordføiningen kræver et Nævnings-Ord, der kan gaae i Spand med "fyr".

V. 308-9 bør vel Skieltegnet flyttes fra "Deniga" op til "hwone", men det vanskelige Sted er v. 312-17:

ne þær nænig witena
wénan þorfte
beorhtre bóte
tó bánum folmum

.....æglæca
etende wæs.

At her maa læses "etende" hvor Haandskriftet har "ehtende", anmærkede jeg alt 1820, men, mod Sædvane, synes selv *Grein* at have overseet, hvad her dog løser hele Vanskeligheden, thi naar man læser: þe se æglæca etende wæs, er Meningen klarlig, at Ingen af alle Danmarks kloge Høns kunde faae blanke Dalere i Bod for de Arme og Been, som *Grændel* beed af, naar han ikke slugde hele Kroppen. Da man baade af det Foregaaende og Følgende veed, at det var *Grændels* Vane at æde alt hvad han ønskede, saa er det mig ubegribeligt, at *Grein* heller vil med *Thorpe* læse "banan" for "banum" til en fortvivlet Ordføining, end læse "etende" for "ehtende" med mig og lade et "and" eller "oððe" forbinde "bánum" med "folmum".

V. 334-38:

nó he þone gif-stól
grétan móste,
máððum for metode,
114ne his myne wisse:
þæt wæs wræc micel,

har især den Vanskelighed, at der i Haandskriftet intet Tegn er til, at der nærmest gaaer et Hul foran, saa "he" maatte blive "*Grændel*", og Indholdet dog maa henføres til "*Hrodgar*", da det jo var latterligt at sige i eet Aandedræt, at *Grændel* vel hele Natten *raadte* for Borgen, men kunde dog ikke røre den eller Thronen deri, hvorfor da ogsaa *Thorpe* finder det nødvendigt at forandre "wræc" til "wræt", saa *Hrodgars* store Sorg skulde ved et Pennestrøg blive til et stort Mirakel.

Jeg forudsætter da dristig et Hul, hvori Talens Overgang fra *Grændel* til *Hrodgar* skjuler sig, og lader det staae ved sit Værd, om "myne", som Lye siger, kan betyde "Brøde" eller er en Skrivfeil for "mane".

V. 340:modes *brec* þa,

som Haandskriftet har, vil *Thorpe* have læst "módes *brecða*" og oversætter "in spirit brocen", men *Bouterwek* gjør med Rette Indsigelse mod det selvgiorte "*brecða*" og foreslaaer med godt Skiel at læse "mótes *bréc þá*", han berammede et *Møde*, som giver Sammenhæng med det Følgende, der maa oversættes: han satte tit mange Stormænd Stævne, som da raadslog om, hvad man helst skulde gjøre.

V. 369-70:

frófre ne wénan
wihte ge-wendan,

har især pint Fortolkerne, fordi det ikke faldt dem ind, at "wénan", Haab, ligesaa vel som "frófre", Trøst, er et Nævnings-Ord, saa det er kun "ge-wendan", der maa ændres til "ge-winnan" eller noget Lignende med "w" til Rimstav.